

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА УНИОН У БЕОГРАДУ

*Извештај комисије за оцену и одбрану
Докторске дисертације кандидата
Владимира Црњанског, под насловом
„Извршност јавнобележничког записа“*

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације Владимира Црњанског, под насловом „Извршност јавнобележничког записа“, именована одлуком Сената Универзитета Унион од 16.04.2018. године, у саставу: проф. др Небојша Шаркић, редовни професор Правног факултета Универзитета Унион, проф. др Моника Милошевић, професор Правног факултета Универзитета Унион, проф. др Милан Почуча, професор Правног факултета за привредну и правосуђе Универзитета Привредна Академија, након што је прегледала докторску дисертацију, подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

1. Докторска дисертација кандидата мр Владимира Црњанског, под насловом „Извршност јавнобележничког записа“, израђена је на укупно 361 страни. Дисертација има краћи уводни део, шест посебних делова, закључни део и попис литературе. Посебни делови структурирани су на следећи начин: I. Уводна разматрања, увод у тему и структуру рада, предмет и методи рада (стр. 4-15); II. Општа разматрања о извршном праву, значај извршног поступка, субјекти извршног поступка и општи преглед извршних исправа (стр. 15-46), Општа разматрања о јавнобележничком праву, општа обележја јавнобележничког поступка и јавнобележничке исправе (стр. 46-104); III. Јавнобележнички запис као врста извршне исправе, појмовно одређење извршности и подобност за извршење (стр. 104-147); IV. Извршност јавнобележничког записа, јавнобележничка контрола приликом сачињавања непосредно извршног јавнобележничког записа, правни значај непосредно извршног јавнобележничког записа у извршном поступку, потврда о извршности јавнобележничког записа, издавање извршног отправка јавнобележничког записа, јавни

бележник и преображајноправна функција јавнобележничке делатности (стр. 147-206), Општа начела извршног поступка (стр. 206-253); V. Извршност стране исправе, европска извршна исправа, јавнобележнички запис о заснивању хипотеке као врсте извршне исправе, правна природа јавнобележничког записа о заснивању хипотеке, неконзистентност вансудског поступка хипотекарног намирења у нашем систему права, функционална повезаност судског и вансудског поступка намирења потраживања обезбеђеног хипотеком, могућност заснивања еврохипотеке у форми непосредно извршне јавнобележничке исправе (стр. 253-304); VI. Закључна разматрања, предлози за будуће право са посебним освртом на поступак међусобног признања непосредно извршних јавнобележничких исправа које су донете на територији држава у нашем непосредном окружењу које нису чланице ЕУ, јавни бележник и електронски правни промет, јавни бележник и електронски јавни регистри, електронски облик јавнобележничке исправе, јавни бележник и евиденција непокретности, закључак (стр. 304-349); попис литературе (стр. 349-361).

Коришћењем општеприхваћеног методолошког приступа, после уводних разматрања, која су посвећена предмету и значају дисертације, наредно поглавље посвећено је општим карактеристикама извршног права. Након тога, сагледавањем историјског развоја нотаријата и значаја јавнобележничке службе приказано је опште разматрање о јавнобележничкој делатности. Потом је разматран јавнобележнички запис као врста извршне исправе, са посебним освртом на анализу његовог правноструктурног уређења. Као значајан аспект посматрања разматра се позиција јавног бележника у погледу преображајноправне функције јавнобележничке делатности. Затим следи приказ општих начела која су од посебне важности за извршни поступак који се покреће на основу непосредно извршног јавнобележничког записа. Поред тога, поље разматрања је усмерено и на правни значај извршности стране исправе и на јавнобележнички запис о заснивању хипотеке, као и на проблем уређења еврохипотеке. Дисертација је закључена предлозима за будуће право и, с тим у вези, могућим правним уређењем поступка признања непосредно извршних јавнобележничких исправа земаља које нису чланице ЕУ а налазе се у нашем непосредном окружењу. Коначно, завршна разматрања указују и на важност електронског правног промета и на потребу проширења надлежности јавног

бележника у вези са јавним регистрима, посебно када се ради о правној евиденцији непокретности.

У дисертацији су поред општих научних метода примењени и посебни методи у циљу свеобухватнијег разумевања предмета истраживања. Ту се пре свега мисли на: историјскоправни, упоредноправни, теоријскоправни, позитивноправни, нормативни, правно-догматички и филозофско-социолошки метод разумевања права. Тако проширеним угловима посматрања кроз призму функција које право врши у друштву тежи се потпунијем методолошком сагледавању предмета истраживања што представља полазну основу правнохерменеутичког поступка посматрања.

Прецизнији приказ садржине дисертације представљају следеће целине:

а) У Уводном делу кандидат је, сходно уобичајеној методологији одредио назив теме, потом је означио предмет истраживања, основне циљеве истраживања, полазну хипотезу, методе и технику истраживања те стручну и друштвену оправданост рада. У првом делу рада изложена су уводна разматрања која подразумевају увод у тему и структуру рада и посебан одељак који се тиче предмета и метода рада. Предмет докторске дисертације определио је и методолошки приступ сагледавања иманентних обележја непосредно извршног јавнобележничког записа. Друштвена оправданост израде докторске дисертације огледа се у чињеници да се резултати истраживања, поред правничког деловања, могу применити и на шири друштвени контекст - нарочито у погледу унапређења културе законитости као неодвојивог ткива сваке организоване цивилизоване заједнице. Јавнобележничка служба представља део културног идентитета у Републици Србији, па се намеће правно оправдана потреба да сви чиниоци социобилитета буду активно упознати са правном природом и значајем јавнобележничке службе - посебно са непосредно извршним јавнобележничким записом. Само у оквиру свеобухватног социјалног сагледавања може се очекивати уздизање правничке свести и потребе да се разуме значај доношења језгровитог, сажетог и временски потврђеног нормативног супстрата у погледу јавнобележничке делатности. Чињеница да поверилац своје утврђено потраживање које представља садржински део непосредно извршног јавнобележничког

записа може на основу њега ефикасније и брже да оствари принудним извршењем, умногоме утиче и на унапређење социјалног амбијента наше стварности.

У раду је примењен упоредноправни метод кроз анализу нормативног супстрата других земаља, са интенцијом да се укаже на правно валидна и одржива решења. Методолошки приступ упоредноправне компарације прожима целину предметне дисертације. Ради се о методолошком приступу који има савремени научни израз упоредноправне систематике. Кроз јединствен приказ поређења са релевантним правним институтима других земаља прегледније се указује на правно оправдану потребу за потпунијим уређењем појединих института нашег права.

б) Други део започиње општим разматрањем о извршном праву, значају извршног поступка и субјектима и другим органима који у њему учествују. Потом се са општег становишта разматра значај извршне исправе. Након тога износе се општа разматрања о јавнобележничком праву и, с тим у вези, апострофирају се садржински повезани сегменти: општи приказ историјског развоја нотаријата и позиција јавног бележништва у светлу одлуке Европског суда. Затим се приказују основна начела јавнобележничке делатности и износе се правно валидни ставови у вези са институтом ускраћивања јавнобележничких радњи, да би се други део окончао приказом општих обележја јавнобележничког поступка и појмом јавнобележничке исправе и њеним значајем као доказног средства.

в) У оквиру трећег дела разматрају се опште појмовне карактеристике јавнобележничког записа као врсте извршне исправе, а посебно појмовно одређење института извршности и правноснажности. Потом се са становишта општих правила извршног поступка анализира подобност извршне исправе за доношење решења о извршењу. На крају трећег дела разматрају се и опште напомене о потраживању које се може принудно намирити или обезбедити.

г) У четвртом делу посебан акценат ставља се на јавнобележничку контролу приликом сачињавања непосредно извршног јавнобележничког записа и преображајноправну функцију јавнобележничке делатности. Четврти део завршава се

изношењем општих начела извршног поступка која су посебно значајна за извршни поступак који се покреће на основу непосредно извршног јавнобележничког записа.

д) У оквиру петог дела анализирају се поставке које су правно релевантне за извршност стране исправе, посебно у погледу европске извршне исправе. Поред тога, посебна пажња посвећена је јавнобележничком запису о заснивању хипотеке и изазовима у вези са предложеним концепцијама нормативног уређења еврохипотеке.

ђ) У шестом делу износе се закључна разматрања и предлози за будуће право, са посебним освртом на поступак међусобног признања непосредно извршних јавнобележничких исправа земаља у окружењу које нису чланице Европске уније. Такође се указује и на правила електронског правног промета, посебно у погледу надлежности јавног бележника приликом сачињавања електронског облика јавнобележничке исправе и њене подобности за извршење. Као нужан сегмент потпунијег уређења електронског правног промета указује се и на значај проширења надлежности јавног бележника у поступку уписа у регистар непокретности. Шести део завршава се закључком и пописом литературе.

е) У закључном делу аутор је сумирао основне налазе свог истраживања и формулисао један број препорука у погледу адекватнијег нормативног уређења непосредно извршног јавнобележничког записа.

ж) У попису литературе аутор је навео коришћене домаће и иностране књиге, уџбенике, монографије, зборнике, научне и стручне радове. Поред тога наведени су и коришћени интернет извори. У целини посматрано, коришћена је актуелна научна и стручна литература ужег и ширег тематског обухвата, што је извесно допринело квалитету ове дисертације. Ставови у дисертацији су додатно научно документовани, са 844 фусноте.

Комисија је мишљења да рад мр Владимира Црњанског представља самостално научно дело. Рад испуњава све услове предвиђене Законом, Статутом Универзитета

УНИОН и Сатутом Правног факултета Универзитета УНИОН у Београду. Предлажемо Већу за постдипломске студије ПФУУБ и Сенату Универзитета УНИОН у Београду да усвоји извештај о подобности за одбрану докторске дисертације.

У Београду,
23.05.2018.

Чланови Комисије:

Професор др Небојша Шаркић

Професор др Моника Милошевић

Професор др Милан Почуча

